

Dünya kömür mevcudu

Maden kömürü dünya mevcudunu tesbite uğraşırken yalnız ilmî esaslara dayanan tahminleri hesaba katınca kat'î bir rakam vermek imkân haricindedir; bu tahminlerin hakikata yakınlık derecesi muhtelif memleketlere göre değişmektedir. Jeolojik araştırmaların her yerde aynı itina ile, aynı mükemmel vasıtalarla yapılmaması buna sebep olmaktadır; Avrupanın eski kömür havzalarında bu rakamlara ne kadar güvenilebilirse yeni kömür işletmesi başlayan yerlerde de o kadar ihtiyatlı davranmak gerektir. Dünya kömür mevcudunun en son tesbiti 1913 dünya jeoloji kongresi tarafından yapılmıştır. Bu tarihten sonra keşfedilen ve işletilmeye başlanan kömür zuhuratının da rezerveleri tahmin edilerek bu yekûna ilâve edilmiş ve birçok yerlerde yapılan yeni ve etraflı tetkiklerle eski rakamlarda değişiklikler olmuştur. Bu suretle elde edilen en yeni cetvele göre 2000 metre derinliğine kadar dünya taş kömür mevcudu 4576 milyar ton, dünya linyit kömürü mevcudu ise 2880 milyar ton tahmin edilmektedir.

Dünya kömür ve linyit mevcudunun büyük kısmı Amerikadadır. Bu kıtanın linyit ihtiyatı 2724 milyon ton tahmin olunmaktadır ki: dünyas linyit mevcudunun % 94 ü demektir, Dünya kömür mevcudunun % 94 ü 2201 milyar tonu yine Amerikadadır; bu miktarların en çoğu da Birleşik Amerika

Devletleri arazisine isabet etmektedir: 1970 milyar ton kömür, 1863 milyon ton linyit. İkinci derecede zengin kıta Asyadır: kömür mevcudu 1344 milyar ton linyit mevcudu 14 milyar ton. Kömür ihtiyatının 1100 milyarlık büyük bir kısmı Sovyetler Birliği toprakları altındadır.

Dünyanın en büyük ve en gayretli kömür istihsal teşekküllerine malik olan Avrupanın ihtiyat kömür zenginliği ancak üçüncü dereceyi almaktadır; rakamların hakikata uygunluğu daha varit olmak üzere Avrupa kömür mevcudu 780 milyar ton (dünyanın % 17 si) linyit mevcudu ise 111 milyar ton (dünyanın % 4 ü) dir. Avrup memleketleri arasında Almanya 289 milyar ton kömür ve 57 milyar ton linyit ihtiyatıyla birinci gelmektedir; İngilterenin kömür rezervi 200 milyar tonu geçmemektedir. Avustralya kıtasında 134 milyar ton kömür ve 35 milyar ton linyit mevcudu olduğu tahmin edilmiştir.

Sürekli tetkikler bu rakamların değişmesine sebep olmuşlardır ve olacaklardır. Meselâ, eski hesaplara göre Sovyetler Birliğinin bütün kömür ihtiyatı 400 milyar ton farzolunurken bu miktar, sıhatlarına güvenilir yeni devlet tetkiklerinin ortaya koyduğu hesaplara göre 1100 milyar tona çıkmıştır.